

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«Шкідники і збудники хвороб деревних декоративних рослин»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність **206 Садово-паркове господарство**
Освітня програма «Садово-паркове господарство»
Рік навчання 3, семестр 5
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 8
Мова викладання українська

Лектори курсу

Д.с.-г.наук, професор Гойчук А.Ф., к.с.-г.наук, доцент Пузріна Наталія Василівна,

Контактна інформація лектора (e-mail)

npuzrina@nubip.edu.ua

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1559>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Курс відноситься до циклу професійно-орієнтованих дисциплін, яка розвиває фахову компетентність бакалаврів щодо патологій та пошкоджень у рослин, і забезпечує комплексне розуміння майбутніми спеціалістами садово-паркового господарства складних взаємовідносин між рослиною, середовищем та патологічним організмом.

Метою вивчення дисципліни є професійна підготовка бакалаврів зі спеціальності "Садово-паркове господарство" у галузі захисту об'єктів садово-паркового господарства від збудників інфекційних захворювань, шкідливих комах та несприятливих факторів навколишнього середовища.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ лабораторні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
5 семестр				
Модуль 1				
Тема 1. Природа і класифікація хвороб декоративних рослин	4/4	Знати сучасні завдання захисту зелених насаджень від збудників хвороб декоративних рослин. Аналізувати взаємозв'язок між збудником, рослиною та навколишнім середовищем. Розрізняти дію антропогенних факторів на ріст та розвиток рослин в зеленому господарстві. Знати класифікацію та типи хвороб.	Здача лабораторної роботи	5
Тема 2. Основні збудники хвороб декоративних рослин	4/6	Розрізняти морфологічні особливості грибів, їх живлення. Вивчити шляхи розповсюдження та проникнення інфекції у рослину. Знати будову	Здача лабораторної роботи	5

		вегетативного тіла гриба, видозміни гіфів та міцелію.		
Тема 3. Розмноження грибів	4/4	Розрізнити вегетативне, безстатеве та статеве розмноження грибів.	Здача лабораторної роботи та виконання самостійної роботи	5
Тема 4. Хвороби плодів, бульб, цибулин і насіння деревних, кущових і квіткових рослин	4/4	Знати основні симптоми прояву та збудників наступних хвороб: муміфікація насіння, гнилі плодів, бульб, цибулин та насіння, іржа шишок, плямистості плодів і насіння, пліснява плодів і насіння.	Здача лабораторної роботи	5
Тема 5. Хвороби сходів і сіянців деревних, кущових і квіткових рослин.	4/4	Знати основні симптоми прояву та збудників хвороб сходів і сіянців деревних, кущових і квіткових рослин.	Здача лабораторної роботи	5
Тема 6. Хвороби хвої та листя деревних, кущових та квіткових рослин.	6/4	Знати основні симптоми прояву та характеристику головних збудників хвороб хвої та листя деревних та кущових рослин. Характеристика основних збудників хвороб хвої та листя деревних та кущових рослин.	Здача лабораторної роботи	5
Тема 7. Некрозні, судинні та ракові хвороби гілок і стовбурів деревних рослин.	4/4	Знати основні симптоми прояву та характеристику головних збудників некротичних, судинних та ракових хвороб.	Здача лабораторної роботи. Написання тестів	5
Разом	30/30			35
Модуль 2				
Тема 8. Введення в ентомологію. Зовнішня будова комах.	2/2	Розрізнити шкоду, яка наноситься шкідливими комахами декоративним деревним рослинам. Використовувати захист від шкідливих комах як складову комплексу з охорони природи. Знати будову тіла і окремих його частин як результат пристосування комах до умов зовнішнього середовища.	Здача лабораторної роботи	2
Тема 9. Внутрішня будова комах.	4/4	Знати будову внутрішніх органів і їх функції.	Здача лабораторної	3

		Шкіра і її придатки. Встановити роль симбіотичних мікроорганізмів і травлення деяких комах. Розрізнити живлення, виділення, дихання як складові частини обміну між організмом і зовнішнім середовищем. Розуміти роль умовних рефлексів в еволюції комах.	роботи та виконання самостійної роботи	
Тема 10. Розмноження, розвиток і життєві цикли комах. Біологія комах.	4/4	Знати життєвий цикл комах. Розрізнити неповне та повне перетворення, їх видозміни. Вивчити способи розмноження: відкладка запліднених яєць, живородіння, партеногенез і чергування поколінь, поліембріонія, педогенез. Розрізнити типи яєць і кладок, типи личинок і лялечок. Аналізувати генерацію і життєвий цикл розвитку, діапаузу.	Здача лабораторної роботи.	5
Тема 11. Систематика та класифікація комах	4/4	Ознайомитися з основними систематичними категоріями. Розрізнити вид і внутрішньовидові форми (підвид, екотип, популяція, форма). Знати характеристику типу членистоногих та класу комах і її відмінність від класів ракоподібних, павукоподібних, багатоніжок. Знати і розрізнити основні ряди і родини (напівтвердокрилі, прямокрилі, твердокрилі, сітчастокрилі, перетинчастокрилі, лускокрилі, рівнокрилі).	Здача лабораторної роботи	5
Тема 12. Хвос- та листогризучі шкідники.	4/4	Вивчити основних шкідників хвої: шовкопряд сосновий, совка соснова, п'ядун сосновий, шовкопряд-монашка, пильщики. Вивчити основних шкідників листя:	Здача лабораторної роботи.	5

		непарний і кільчастий шовкопряди, золотогуз, листовійки зелена дубова і глодова, вербова хвилівка, п'ядун зимовий, обдирало і інші, американський білий метелик, дубова чубатка, похідний дубовий шовкопряд, білан жилкуватий, дубова широколінійна і вербова павутинна молі.		
Тема 13. Стовбурові шкідники	4/4	Вивчити загальну характеристику стовбурових шкідників. Вивчити основних короїдів хвойних порід: великий сосновий лубоїд, малий сосновий лубоїд, шести зубчастий короїд, смугастий деревинник, вершинний короїд, короїд-типограф, короїд-двійник, короїд-гравер, великий ялиновий лубоїд. Вивчити основних короїдів листяних порід: дубовий заболонник, короїд західний непарний, руйнівник або великий в'язовий заболонник, березовий заболонник, великий ясеневий лубоїд, малий або рябий, ясеневі лубоїди. Вивчити характеристики основних видів вусачів: чорний сосновий, сірий довговусий, коротковусий (кореневий), малий чорний ялиновий, дубовий, тополевий або великий осиковий скрипун; златок: синя, чорна чотирьохцяткова, двоплямиста вузькотіла, дубова бронзова, зелена вузькотіла; рогахостів: дубова ксифідрія (довгошій), великий, синій або малий, березовий.	Здача лабораторної роботи.	5
Тема 14. Шкідники коріння та молодих насаджень	4/4	Ознайомитися з загальною характеристикою групи:	Здача лабораторної	5

		<p>видовий склад, фенологія, екологія, біологічні особливості, характер поширення та пристосування до життя в ґрунті. Проаналізувати вплив ґрунтових умов на розвиток кореневих шкідників. Вивчити видовий склад хрущів: травневі, строкатий, волосистий, червневий, кузьки, коренегризи, квіткоїди. Вивчити видовий склад родин коваликів, чорнишів та строки розвитку. Вивчити основних шкідників бруньок і пагонів: пагов'юни зимуючий, літній, центральної бруньки і смолівщик; хвої: хермеси зелений і ранній ялиново-модриновий; листя: тополевий і осиковий листоїди, дубовий блошак, шпанська мушка, горіхотвірки - шишкова і яблукоподібна, попелиця в'язово-злакова, строката дубова.</p>	роботи.	
Тема 15. Методи захисту декоративних деревних рослин. Моніторинг	4/4	<p>Проаналізувати основні методи захисту від шкідників і збудників хвороб: біологічний, фізико-механічний метод, хімічний метод, генетичний та інтегрований. Вивчити способи застосування хімічних препаратів: обприскування, фумігація, аерозольна обробка, токсичні пояси і ін. Форми препаратів: розчини, емульсії, суспензії, аерозолі, гранульовані і ін. Ознайомитися з основними концепціями карантину рослин. Вивчити фітосанітарний моніторинг.</p>	Здача лабораторної роботи. Написання тестів.	5
Разом	30/30			35
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний), за відсутності таких причин перескладання модулю (наприклад на вищу оцінку) відбувається тільки шляхом усного опитування студента.
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час здачі тестів модулів та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) та наявності індивідуального графіку навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із дирекцією інституту)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	незараховано